

38844

TABOR

Izide ob priliki velike veselice N. D. O. v Ljubljani dne 26. junija 1910 pri „Novem svetu“.

Namesto letakov list brezplačen.

OGLASI:
cela stran K 150—
1/2 strani „ 75—
1/3 „ „ 50—
1/4 „ „ 40—
1/8 „ „ 20—
1/16 „ „ 10—
Namesto letakov list brezplačen.

NARODNEGA DELAVSTVA

Štev. 2.

Ljubljana, dne 26. junija 1910.

Leto II.

II. veliki „Tabor narodnega delavstva“

se vrši v nedeljo, dne 26. junija 1910

na vrtu in dvorišču restavracije pri „Novem svetu“ v Ljubljani.

Sodeluje slav. „Slov. Filharmonija“, razni pevski zbori in tamburaški zbor „N. D. O.“

SPORED.

A) Koncertni del:

1. *Jakl*: „Pozdrav z Blede“. Koračnica.
2. *Gervais*: „Souvenir d' Croatia“. Valček.
3. *Strauss*: „Princ Matuzalem“. Uvertura.
4. *Parma*: „Intermezzo iz opere Ksenija“.
5. *Fall*: „Divertissement iz operete Dolarska princesa“.
6. *Stiaral*: „Slovenske pesmi“. Uvertura.
7. *Fall*: „Ločena žena“. Valček.
8. *Smetana*: „Sekstet iz opere Prodana nevesta“.
9. *Kovarik*: „Kmetica“. Polka franc.
10. *Gervais*: „Lepa naša domovina“. Potpuri.

SLAVNOSTNI GOVOR.

12. *Zajc*: „Čarovnica boisiska“. Uvertura.
12. *Moret*: „Hiawatha Indian-intermezzo“.
13. *Hollaender*: „Basni in sanje“.
13. *Zajc*: „Hrvatsko prelo“. Potpuri.
15. *Kučera*: „Fanfare“. Koračnica.

Petje raznih pevskih zborov in nastopi: tamburaškega zbor „N. D. O.“ i. t. d. :

SSS

B) Zabavni del:

PAVILJONI. Kavarna. o Slaščičarna in cvetličnjak. o Srečolov z bazarjem. Veselični poštni, brzovjavni in telefonski urad. o Najnovejši umetniški paviljon z najumetnejšimi slikami i. t. d., i. t. d.

KEGLJANJE NA DOBITKE, ki se je pričelo 12. t. m., bo trajalo do 26. t. m. Dobitki so sledeči: I. K 30, II. K 20, III. K 15, IV. K 10, V. za največ serij K 5 in VI. šaljivi dobitek za največkrat vseh devet. Serija treh lučajev 20 vinarjev. Dobitki se razdele na dan veselice ob 10. uri zvečer.

PLES v salonu. ■ Začetek plesa ob 7. uri zvečer.

KOLESARSKA POLŽEVA DIRKA se vrši na dan veselice od I. državne gimnazije do restavracije pri „Novem svetu“. Začetek dirke ob polu 4. uri popoldne.

Začetek veselice ob 4. uri popoldne. ■ Vstopnina za osebo 40 vinarjev. ■ Otroci do 12. leta prosti, člani z izkaznicami 20 vinarjev.

Tovariši delavci in delavke, udeležite se te prve delavske prireditve narodnega delavstva polnoštevilno!

Slavno občinstvo! Velevažen je pomen „Narodne delavske organizacije“ za narodni, kulturni in gospodarski razvoj in napredek našega naroda. — Slavno občinstvo naj uvažuje to dejstvo in naj izkaže mladi, lepo se razvijajoči organizaciji svoje simpatije in svojo naklonjenost s tem, da poseti to prireditev v najboljnejšem številu.

Veselični odsek N. D. O.

Tovariši!

Med veseljem današnjega sestanka ne pozabimo, da nas tudi tukaj družijo resne stvari: brezskrbnost teh ur nam bodi le odmor med znojem naloge, o kateri dolgujemo račun svojim bratom, svojim sinovom, svoji domovini! Kar se nas je zbralo, spojenih z neomajno vezjo delavske in narodne zavesti, pozdravimo se vsi, podajmo si roke z nepreplašno voljo v duši, da dovršimo, kar smo započeli. Stisk naših dlani, ki niso žuljave od rumenih zlatov, nego od grenkega, trdega slovenskega dela, bodi prisega za vso bodočnost, in naj ne bi bilo med nami niti enega, ki jo prelomi, niti enega, ki onečasti našo bojno zastavo

z izdajstvom, z malodušnim begom v uri nevarnosti, ali z lahkomišelnostjo brezskrbnostjo v časih, ko je nebo pokrito s črno napovedjo bližnje nevihte.

Tovariši! Mesec rožnik je zdaj, mesec zorenja. Sleherna gruda naše materinske zemlje obeta plačilo za prelite srage, in že ogleduje žanjica svoj svetlo nabrušeni srp. Le malo še, in težki vozovi se bodo bližali skednjem, obloženi z zrnjem, ki postane kruh-reditelj tisočev in tisočev, močnih za delo in močnih za boj... Kakšno snopje pa povežemo mi, ko napoči naš veliki srpar? Kaj bodo izpričale naše njive, kadar bo sodila zgodovina, ali smo bili vredni matere, ki nas je rodila, krvi, ki je tekla po naših

žilah, in rodov, ki vstanejo iz naše krvi?

Mi nimamo zemlje, da bi jo imenovali svojo, mi nimamo posesti, nimamo lastnega ognjišča, da bi ob žetvi pozdravljalo žito naših njiv. Naše oranje, tovariši, in naša setev ni od tega sveta: mi smo pionirji človeštva, smo prednja straža naroda; obema, prvemu ne manj kakor drugemu, velja naša borba, naš trud, naš up in naša zmaga! Vse kar imamo, je naša duševna in telesna moč, vse kar smo, je delo naših rok in našega duha — delo, ki je potrebno, da živimo, in je vzvišeno, ker služi napredku vsega človeštva, razvoju in prospedu vsega duševnega in gmočnega blagostanja na zemlji... In še nekaj drugega je naša sveta last, neoporekljiv in neugrbljiv delež tudi najrevnejšega med nami: naš slovenski jezik, krasna in častiljiva govorica dedov in pradedov, ki jo more in mora dati svojemu otroku tudi tista mati, ki rodi med kletvami in solzami, ter doji v gladu in v suženjskem hlapčevanju!

Krivična in zločinska uredba človeške družbe, podlo in škodljivo izkoriščanje dela in delavskih moči, in vsi grehi, vse rane, vse gmotne in vse moralne škode človeštva, izvirajoče iz krvosesa-kapitalizma in na njem osnovane uradniške in vojaške države, se vzklicujejo do naše človeške časti in do naših najenostavnejših življenjskih interesov ter nas vodijo v neizprosni, brezobziren boj

proti kapitalizmu in za pravico dela! Tovariši! Razredna borba se mora izvojevati! Preobrat mora priti! Boj za pameten in pravičen ustroj človeške družbe, ki ga bije delavstvo že toliko let, boj, ki je v preteklem in v tekočem stoletju okrvavil zemljo od vztoka do zapada, se mora končati s porazom kapitala in z zmago žuljavih dlani! Kri mučnikov in prvobornih prelita na moriščih in barikadah, ne sme biti zaman, dan, ko se zaobrbejo puške in bajoneti kapitala proti njemu samemu, mora napočiti, pravica mora priti, maščevanje ne sme izostati! — Ta boj, tovariši, nas družijo s proletarci vsega sveta, v tem boju hočemo stati složno ob njihovi strani in ne prizanašati niti rodnemu bratu: kajti boj proti kapitalu je sveta vojska, in je obenem

boj proti zatiralcem naroda,

je uničevanje najhujšega orožja, ki ga ima Nemštvo in njemu naklonjena Avstrija proti Slovincem! S kapitalom stoji in pade današnji sistem držav, in kadar bo strdo orožje zatiranja, izgine tudi gospodstvo in tlačanstvo, izgine bojna mraznja med narodi!

Toda tovariši, naš materinski jezik ni manj svet od našega dela. On je edino, kar imenujemo mi, brezposelniki, danes svojo last; njegovi glasovi so tolmačili pred tisočletji že stremljenja naših pradedov, so izrazili ljubezen naših mater in skrb naših očetov... Ti glasovi so nositelji naše žalosti in našega veselja, upov in volje naših

src, in delajo, da je svet, ki na njem živimo ter ga močimo s svojo krvjo in s svojim znojem — naša zemlja, naša slovenska domovina! Ali ga hočemo izdati? Nikdar! Potokov krvi nas je stala njegova obramba, in morda je še danes ni dovolj... Naš jezik, naš narod, naša slovenska domovina je najsvetejše, kar imamo, je vreden vsega našega dela in zadnje kaplje naše krvi; on mora

večno živeti!

Zapustiti ga, bi bila izdajalska strahopetnost, pozabljanje nanj med hrupom obdelavske borbe — neodpustljiv zločin. Zanj hočemo stati in vztrajati do zadnjega, zanj vse storiti, zanj vse žrtvovati. Mi ne moremo čakati, da s kapitalistovsko uredbo človeške družbe mine tudi zatiranje narodov; kajti od vseh mej pritiska nasprotnik, povsod nam grozi pogin, vsak dan nam odtuja tisoče naroda, zastrupljenega z denarjem nemških podjetnikov, in naše slovenske dece, potujčevane, izneverjene rodni materi v šulferajnskih in avstrijskih šolah! Mi ne moremo naprej določiti ure, kdaj napoči dan splošne enakosti, dan zmage proletarskih pravic. Boj je težak, dan je daleč, in ko bi ga hoteli čakati, lahko da bi tistikrat že zdavnaj zelenela trava nad kostmi poslednjega Slovence. Zato, tovariši, brez strahu in brez prizanašanja

v boj za Slovenstvo!

Ta borba nas družijo z vsemi rojaki brez razlike prepričanja, kakor nas družijo delavska borba s proletarci vsega sveta. Družijo nas pa tudi z vsemi brati po slovenski krvi: naša domovina sega od Adrije do Baltiškega morja, od Carigrada do Tihega Oceana in odseva svoje mučeništvo daleč tja po tuji Ameriki; ni je zemlje, da ne bi bila pognojena s slovansko krvjo, ni je, kjer ne bi robotala slovanska dlan! Naše geslo naj bodo besede slovenskega velikana Prešerna:

Največ svetá otrokom sliši Slave; tja bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti vol'jo vero in postave! Ak' pa naklonijo nam smrt bogovi, manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soľncem sužnji dnovi!

Dvojna je torej naša borba, težka je naša naloga; toda kdor je ni vesel, kdor ji ni vdan z vso dušo, ne zasluži, da ga je mati rodila. Vztrajajmo, ne vdajmo se; množimo in izpopolnjujmo se, odpravljajmo napake, množimo svoje vrline in vsak med nami naj bo vnet apostol naše misli, razširjevalec naših vrst. Naraščajmo, kakor mogočna reka, ki vse poplavi s svojimi valovi: narod stoji na delu, narod živi od dela — delavstvu gre prvo mesto in prva čast! Legija proletarcev, predstraža Slovanstva na skrajni postojanki, zmagajmo ali umrimo! In da bo naša žetev bogata in slavna, pomnimo:

Z vsemi sredstvi za delavsko stvar, z vsemi sredstvi za slovensko domovino!

Narodni delavci! Vsi na „Tabor“ N. D. O. k Novemu svetu!

Slovenski delavci!

„Narodna delavska organizacija“ v Ljubljani je otvorila razne strokovne tečaje za pomočnike ter preuredila svojo knjižnico in čitalnico tako, da je članom ob vsakem času na razpolago.

Po novem statutu, ki ga je sprejela „Narodna delavska organizacija“ na svojem občnem zboru v Trstu dne 5. t. m. se združimo s češkimi narodnimi delavci, kar je velikega pomena za bodočnost. Sprejela je tudi nov načrt za podpore svojim članom v raznih slučajih, kakor: bolezn, smrti, brezposelnosti in popotovanja, kar bo delavcem posebno v korist.

Posledica preuredbe „Narodne delavske organizacije“ je tudi to, da je glavna centrala za nas jugoslovanske narodne delavce poslej v Trstu. To in naša zveza s Čehi je gotova v naš največji prid in nam bo pomagalo biti močna armada v obrambo naroda na eni, delavskih koristi na drugi strani. Združeni tako, kakor bomo odsihdob, bomo tem laglje dosegli zboljšanje svojega položaja.

Delavci! Koliko vas je, ki sploh še niste organizirani! Vam, ki se torej šele namerjate združiti s svojimi tovariši, in vam, ki ste že člani N. D. O., polagamo na srce: oklenite se naše organizacije, ki ima čista in jasna pota. Slovenski delavci, vpišite se v N. D. O., saj je v korist le vam samim! Ne bojte se napadov ne z ene, ne z druge strani; saj vam nihče ne more škodovati!

Doneski, ki jih vplačujete v N. D. O., so tako malenkostni, da jih vsakdo lahko pogreša!

Bližajo se tudi časi, ko bo slovensko delavstvo moralo javnosti povedati, da je tudi ono faktor, s katerim se mora računati. Vse to pa je mogoče le v dobri organizaciji!

Veliko, preveč je danes delavcev, ki prezirajo sploh vsako organizacijo; toda duh časa zahteva, da ne sme biti več tako, kakor je bilo doslej. Ako se organizirajo bogataši, podjetniki, trgovci, kmetje — zakaj bi ravno delavcu, ki je med vsemi stanovi človeške družbe najbolj važen, obenem pa najbolj tlaččen in brezpraven, mirno trpel in prenašal breme najraznovrstnejših krivic, ki jih vsi poznamo, vsi vsak dan prebridko občutimo?

Eden sam je brez moči, tudi dva še zmoreta malo, tudi trije — ne mnogo... Vsi pa zmoremo toliko, da je bodočnost naša, in da bomo takoj enakopravni z drugimi, kakor hitro si vsi do zadnjega složno podamo roke!

Zatorej, slovenski delavci, stopajte v „Narodno delavsko organizacijo“! Agitirajte zanjo med svojimi tovariši, da se vpišejo vsi do zadnjega! Slovenski delavci — na delo zase, na delo za narod: če mu rešite sebe, rešite njegov obstanek!

Sila razvoja.

Neumorno deluje sila razvoja, vdahnjena naravi od najprvotnejših pogojev. Posamezna bitja in organizmi, ki so po svoji ali po krivdi okolice postali nezmožni razširjati se, propadajo, kajti razvoja na tej strani je predpogoj podjarmljenje in zatiranje na drugi. Vsako človeško bitje pa ima pravico in dolžnost, da živi, ne kot suženj drugih bitij, nego kot gospod v stvarstvu.

Kaj naj stori slovenski delavec, da bo splošni razvoj njemu v prid, ne pa v škodo. Naj skuša z lastno močjo uresničiti svoje ideale, da postane to, kar si je njegovo srce postavilo za cilj. Naj ne pozabi, da je on kot človek — bitje, rojeno za boj; brez boja za svoje cilje mora podleči drugemu, močnejšemu bitju, človeku-tiranu, kapitalistu. In nič prej ne bo zaželenega izenačenja v človeški družbi, preden ne bomo besno branili svojih pravic ter že kot posamezne osebe naskakovali trdnjav, ki smo jih z lastnimi žulji postavili milijonarjem, grofom, knezom in še „višjim“ krivičnikom.

Če bi ti, slovenski delavec, ne bil kulturno bitje, bi že tukaj nehala vsa mo-drost, ki si je kot človek sposoben. Ker pa se nebrzdana sila razvoja dotika tudi tvojih vrst, in je tiranstvo nemškega, laškega, često tudi že domačega kapitalista izsililo iz tvoje dlani milijone znojnih kapelj, zato si se vzdramil in organiziral.

Naša „Narodna delavska organizacija“ je z mogočnim ognjem posvetila v žalostno zgodovino slovenskega delavstva, razvnela srca delavcev-trpinov, ogrela v njihov otrplih, od truda premrlih udih odprno moč ter dvignila leno, zaspano maso, ki je bila marljiva samo v tujo korist.

Kakor osrčje naše domovine ni žal, še nikoli prednjačilo v vseh panogah narodnega razvoja, tako prihaja k nam tudi N. D. O. izza sinje Adrije, iz Trsta, kjer je N. D. O. v kratkem času postala najvažnejši faktor. Osamljen v obupni borbi s tujim kapitalom, prepuščen samemu sebi, na socialnem polju podoban ovci brez pastirja, je tržaški Slovenec-proletarec sklenil krepko zvezo bratovske ljubezni in obrambe v N. D. O., ki je postala za naše nasprotnike glasen memento naših teženj in pravic. Ustanovitev N. D. O. je bilo v zgodovini slovenskega delavstva zares velikanski moment.

Tvoja stvar je zdaj, slovenski delavec, da stopiš v to bojno organizacijo in pomnožiš vrste mas, zavedajočih se svojega Slovanstva: odkar je N. D. O. stopila v zvezo s Čehi, ni več samo slovenska, postala je splošno slovanska obrambna organizacija, ki bo nudila povsod preziranemu delavcu-trpinu pomoči v slučaju bede, bolezn, brezposelnosti, mezdnih bojev in drugih kriz.

Vse to prinaša duh časa in njegova gonilna moč, sila razvoja, ki nalaga vsakemu slovenskemu delavcu za neizbežno dolžnost, da brani svoje delavske in narodne pravice.

Bodimo resnicoljubni, priznajmo, da naši pradedi niso znali prav braniti slovenske zemlje; spustili so na njo krvolokov kakor listja in trave. In vendar — še nismo pogubljeni, dasi nas že tisoč let izsesava avstrijski „divide et impera“, in nas siloma ločuje od drugih slovanskih bratov. Sami smo proti premoci, a ne omagujmo, organizirajmo se! V družini slovanskega naroda imej delavec svoj častni prostor pri delu in za mizo! Organizirajmo se! Tako nam veli sila razvoja.

Uradne ure „Narodne delavske organizacije“ so za člane vsak dan od 10. do 12. in od 5. do 8. ure zvečer.

Dnevne vesti.

Cene na „Taborju“ bodo v nedeljo povsem navadne in postrežba gotovo točna, za to nam je porok restavrater pri „Novem svetu“, gospod A. Gorše, vsaj je njegova gostoljubnost in postrežba znana daleč na okrog. Obljubil nam je še posebej, da bode za nedeljo 26. t. m. nastavljen še onega iz „Kota“ poleg vsega najboljšega, ki ga ima vedno na razpolago. Tudi njegova gospa je obljubila, da bode z dobro kuhinjo postregla in zadovoljila cenj. posetnike „Taborja“, česar smo pri njej že vajeni! Torej vsega v izobilju, zabave, dobra jedila, pristna kapljica in vse to za nizko ceno! Geslo vsakega Slovenca torej bodi: V nedeljo 26. t. m. vsi na „Tabor“.

Veselo vest priobčujemo tovarišem narodnim delavcem širom domovine. Dne 24. julija začne izhajati v Ljubljani narodnosocialno glasilo pod naslovom „Tabor“. Tako bomo po zgledu tržaških tovarišev, ki že dve leti izdajajo bratskega „Narodnega Delavca“ tudi mi branili in razvijali naše gibanje potom tiska. Tržaškim, goriškim, in sploh primorskim tovarišem se priporočamo za dopise, naj bi si pa tudi poleg „Narodnega Delavca“ naročili na naš „Tabor“. List bo izhalal ob sobotah ter bo važno socialno glasilo. Pridobljenih je že lepo število sotrudnikov tudi iz Štajerske in Koroške, tako, da bomo lahko rekli, da ima naš „Tabor“ vsepovsod svoje poročevalce. List bo izdajal in urejeval tov. Slavoj Škerlj. Posamezna številka bo po 2 vinarja. Cena letoletno K 3, polletno K 1'60, četrtletno K 1, ni za naše sicer ubožne razmere previsoka, ter upamo, da bodo delavci, ki narodno čutijo in se socialno zavedajo, v obilnem številu posegli po svojem glasilu. Tovariši, naročajte, širite, agitirajte za „Tabor“, v njem naj se zrcali naša moč in naš razvoj. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Dunajska cesta št. 1. Uredništvo je istotam. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo.

Tovariši! Slovenski delavci! Naša prekoristna Ciril-Metodova družba slavi dne 3. julija t. l. 25 letnico svojega delovanja! Vabim Vas torej, da se polnošte-

vilno udeležite tega slavja in s tem pokažete, da znate ceniti velike zasluge, katere ima šolska družba, posebno za slovensko delavstvo!

Predsednik N. D. O. R. Juvan.

Antialkoholistiško. Medicinac J. na Dunaju je konstatiral, da zaleže 16 vrčkov piva ravnolotoko kot dobra večerja. Pijmo torej 16 vrčkov piva za večerjo, potem pa še 4 vrčke za povečerek. Zdr.

Razbojnik (ko je profesorja docela oropal in do golega slekel): „In da ne boste mislili, da nisem plemenit človek, podarim vam, da ne boste nagi, svojo lastno srajco, edino, ki jo premorem, zakaj zapisano je, da je nage oblačiti telesno dobro delo krščanskega usmiljenja. — Profesor (ves zmeden): Hvala vam gospod razbojnik, vedno sem verjel v vašo plemenitost, klanjam se, poljubljam roko. Brr...“

Deutsches Kaffeehaus „Union“. Svojim somišljenikom javljamo brez komentarja, da kavarna „Union“ ni sprejela našega lepaka za „Tabor“ v razobešenje. To suho dejstvo — slovenskim delavcem v primerno uvaževanje.

Župnik — kuharici: „Kaj pa ti je, Mica, da si tako pobita?“ — Mica (joče): „Uuu... hlače uuu... so name... padle!“ — Župnik: „Pa kaj zato, če so hlače nate padle?“ — Mica (še huje joče): „Uuu... iii... pa je bil... iii... u... gospod kaplan je bil v njih!“

Ko je Ribničan prišel na Dunaj gledat stolp sv. Štefana, je spotoma stopil v kavarno. Ker je znal nemško vzame „Prešo v roke in čita: „Dr. Stephan Turn auf 14 Tage verweist.“ Ribničan vzdihne ves potr: „Prav je imel oni, ki je rekel, da Slovenec nima sreče! Na Dunaj se pripeljem, da bi videl „Štefan Turn“ pa mi za 14 dni odpotuje.“ In ves potr se je vrnil v domovino rešet in piskrov, ne da bi bil videl stolp sv. Štefana.

Slovinci in Slovenke, ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Tedenski red N. D. O. od 25. junija do 1. julija 1910. — Sobota 25. t. m.: Seja skupnega veseličnega odseka N. D. O. ob 8. uri zvečer. — Nedelja 26. t. m.: Ob 9. uri dop. društveno kegljanje na dobitke pri „Novem svetu“, ob 4. uri pop. II. veliki „Tabor“. — Ponedeljek 27. t. m.: Seja kuratorija „Vajenske skupine N. D. O.“ ob 8. uri zvečer. — Torek 28. t. m.: Seja osrednjega odbora N. D. O. točno ob 8. uri zvečer. — Sreda 29. t. m. (praznik): Seja „Ženske skupine N. D. O.“ ob 10. uri dop., ob 2. uri pop. izlet na Orle. — Četrtek 30. t. m.: Sestanek zaupnikov v prostorih N. D. O. ob 8. zvečer. — Petek 1. julija: Sestanek „Ženske skupine ob 8. uri zvečer v prostorih N. D. O. — Prosimo vse člane in članice, da se točno in zanesljivo vdeležijo! Vodstvo N. D. O.

Brzjavni.

Novo Mesto. Lurd na Dolenskem sijajno napreduje. Danes so začele one berglje, ki so obešene ob kapelici, same ob sebi hoditi.

LISTEK.

Odrešenje.

Slika iz leta 2*** po Kr. r.

V začetku je bila mizerija, in v mizeriji je živel slovenski ljudstvo. Dobro se je godilo samo dvema gospodoma; sedela sta skupaj v oštariji pri velikem štefanu, preklinjala in klotutala se med seboj, včasih pa tudi preklinjala svojo jezo s prisegami zvestobe in prijateljstva in z rodoljubnim govorancam. Kdo sta bila možaka?

Bila sta kranjski klerikalec in liberalcec... Sčasoma je postal narod nezadovoljen s takšnim gospodarstvom. Ali bolje rečeno, že dolgo časa se je zdelo ljudem prenaumno da bi dva pila in jedla, drugi pa bi jima nosili na mizo in pretakali slane lačnega poželjenja. In pričeli so mrmrati, rekoč:

„Kako je to, da smo samo takrat na svetu, kadar je treba snažiti gospodoma čevlje, klicati jima „Živio!“ in jih voliti h koritu državnega zbora?“

Povrhu vsega pa je še pritiskal Švaba od vseh strani, hoteč, da ne bi ostal od Slovenije kamen na kamenu. Nekaj jih je postreljal, nekaj podkupljeval, še več pa jih je potujčil majhnih in nedolžnih v sulferajnskih državnih in deželnih šolah. Največ jih je

menda izstradal kot podjetnik, ko so mu robotali pri težkem delu za oduroško plačo.

Dva sta sedela v oštariji in pila, zmerjala drug drugega in ves svet ter se obkldavala s pijanimi govorancami. Bila sta kranjski klerikalec in liberalcec... In kadar je imel Švaba čas, je sedel z njima pri isti mizi, in vsi trije so se prijazno razgovarjali med seboj in dajali drug drugemu za pijačo. Prireji so skupaj tudi slavnostne izprevede, jovski razstave in pošiljali vdanostne deputacije na Dunaj.

Ljudstvo pa je mrmralo, in Janez je dejal:

„Pisano je pri moji duši, da ne bom več dolgo gledal lumparrje! Ako ne bo še danes pokore in poboljšanja, si zaviham rokave, polomim stole na njihovih hrbitiščih in razbijem vežna vrata z njihovimi buticami!“

In ko ni bilo pokore in poboljšanja, in je Janez zavihal rokave pa je hotel storiti po svojem obetu, je izprevedel, da mu je moč dlani opešala od pomanjkanja in da se je dlan ob tlaki odvadila udarcev; spoznal je svojo onemoglost, in bridko je zajokal. Švaba, klerikalec in liberalcec pa so ga složno vrgli pod mizo, obrcali ga in si brisali podplate v njegovo obličje.

Tiste čase se je močno razlegal po deželi glas človeka, ki je hodil okrog in oznanjeval novo vero. Ljudje so ga poznali po črni bradi in po rdeči kravati in so ga imenovali socialnega demokrata. Pridigal

je boj proti kapitalizmu in organiziral trpinčeni rod. Ker pa sta se šela za slovenski narod samo klerikalec in liberalcec, je proglasil narodnost za gospodsko zabavo, rekoč:

„To so same neumnosti in prazne besede! Trebuh in pamet, sodrugi, to je prva reč! Kajti vse reči izhajajo iz trebuha; resnično vam povem, kjer je trebuh na gorkem, tam je sreča doma. Kadar ustvarimo mi veliko kraljestvo trebuha, se bodo sami od sebe nehali narodnostni boji, in nihče ne bo več delal Slovincem krivic. Bojujte se z nami, pa vam obljubljamo rešitev slovenskega jezika!“

Pri tem pa je pošiljal svoje otroke v nemške šole, podpiral nemške trgovce in obrtnike, da so se vdomačili in odebili, dočim so delali slovenski konkurze, in delal v domači politiki tako zmešnjavo, da je imel venomer samo Švaba dobiček. In vsi reveži, ki so se mu pridružili, so ravnali po njegovem zgledu, in Švaba mu je bil zelo naklonjen v svojem srcu, ker mu je koristil čeprav ga je zmerjal s tiranom in kapitalistom.

Ubogi Janez pa je bilo godrnjal izpod gospodske mize:

„Kaj pa tisto, gospod sodrug, ali se nič ne bojite, da bi nas Švaaa požrl že davno prej, preden napravite vi kraljestvo trebuha? Kaj bodo počeli reveži moji sinovi in sinov sinovi, če še kranjske besede ne bodo znali, da bi zarentačili v hudih časih?“

Sodrugi pa ga ni poslušal; hodil je okoli kakor rjoveč lev in iskal, koga bi organiziral za kraljestvo trebuha. In res ga je napravil; čez stoinsto let je bilo, in Švaba je bil že zdavnaj drugi Švaba, klerikalec drugi klerikalec in liberalcec drugi liberalcec, in vsi so nosili junaško srce v hlačah, ker so se bali novih reči. Prijetno je bilo v kraljestvu trebuha; kdor je delal, je jedel, in kdor ni delal, je tudi jedel, zlasti načelniki in vojvode v kraljestvu trebuha. Razmere so bile v marsičem podobne starim časom, v marsičem pa boljše: zdaj vsaj ni bilo več lačnih ljudi.

In tisti čas je hotel sodrug izpolniti svojo obljubo, da reši Slovence pogina. Iskal jih je in iskal, pa nikjer ni našel nobenega: po vsem kraljestvu je vse govorilo nemški jezik, povsod so stale nemške šole, in kogar je sodrug vprašal, če ni nemara Slovenec, vsak se je razjezil in prisegel na brado Marxovo, da ni. Takrat se je sodrug spomnil pijače družbe v oštariji; in glej, ko je priteklet tja, so mu povedali takole:

„Slovenskega klerikalca in slovenskega liberalca so predčveranjam obesili kot kapitalista zaradi veleizdaje v kraljestvu trebuha; slovenskega Janeza pa so že zdavnaj privlekli mrtvega izpod mize...“

Tako je prišel socialni demokrat s svojim odrešenjem Slovenstva prekasno.

Dunaj. Ker se Lahi še niso odločili za sedež svoji fakulteti, a nemški burši protestirajo proti Dunaju, misli vlada postaviti univerzo na kolesih, ki bi se vozila s kraja v kraj.

Dunaj. Slovenska univerza bo najpopolnejša. Kot ravnatelj medicinske fakultete bo imenovan dr. Šušter, ki bo eksperimental slučaj, kako je Rožiču glava odgnila v 14 dneh. Eisenpass bo imel predavanja, kako se „windische Bagage“ kot nevaren

mrčes uničuje. Šušteršič bo predaval o poljedelskih mrčesih in pa o Tomazovi Zlindri, Lampe in Pavšlar o zbiranju električnih sil s pomočjo savskih slapov. Jaklič o morali, Šuklje o kameleonih, Tone Bove-Natura pa o spolnem vprašanju in o pomenu pobožnih molitvic za spolno higijeno.

Dunaj. Slovenska univerza dosežena: pravna in modroslovna fakulteta bosta namrečeni v Ljubljani, bogoslovna pa pride v Trst.

? I ?
I K O
? O ?

Telefon 117 **FR. SARK** Telefon 117

trgovina s špecerijskim blagom, deželni pridelki in moko.

:: **LJUBLJANA - KOLIZEJ.** ::

Hotel „ILIRIJA“
Kolodvorska ulica šte. 22.
Priporoča sobe in restavracijo
MARIJA NOVAK.

„J. KRIVIC“
Ljubljana, Dunajska cesta.
Zaloga specerijskega, kolonialnega in materialnega blaga. Raznovrstni čaji, jamajski rum, čokolada in konjak. Mineralne vode ter različne soli in praški zoper živinske bolezni. Kislice, olja in bencin.

Jakopič & Justin
Ljubljana, Bohoričeva ul. 11.
Udmat, zraven mestne ubožnice.

Stavbeno in umetno ključavničarstvo.

Se priporoča slavnemu občinstvu za sprejemanje vseh v to stroko spadajočih del kakor: žično omrežje, ograje na pokopališču, žel. svetilke, balkone, verande, držala za firme, štedilnike itd. itd.

:: Načrti in proračuni so na zahtevo na razpolago. ::

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. Zamljen
čevlarski mojster

v Ljubljani
Kongresni trg 13.

Izdeluje prave gorske in telovadske čevlje.

Zahtevajte le zeliščni liker

„ILIRIJA“
slačica in grenčica, ki ga prodaja v prid Aljaževega doma

Berjak & Šober
Ljubljana.

Brivec **ENG. FRANCHETTI** Brivec
LJUBLJANA, Sodna ulica šte. 2
v hiši župana gosp. Ivan Hribarja
priporoča svojo brivnico in prodajo raznih dišav.

Priporoča se **kavarna**
EUROPA
Dunajska cesta.

Največjo zalogo in najraznovrstnejšo izbero prvovrstnih
KLAVIRJEV in HARMONIJEV ima edina narodna trgovina
v Ljubljani, Gradišče št. 11
ALFONZ BREZNIK
učitelj „Glasbene Matice“ in zapris. strokovnjak dež. sodišča
Najcenejša izposojevalnica. Prodaja na najcenejše obroke. Ugodna
zamenja. 10letno jamstvo. Popravila in uglaševanja najceneje. ::

IVAN MAGDIČ
krojaški salon za gospode
Ljubljana, Miklošičeva cesta 8.

Prvi slov. optični zavod
Ljubljana, Stari trg šte. 26.

V nobeni hiši naj ne manjka
Jurjevo čistilo

Kregar & Seljak.

SPEDICIJSKA IN KOM. DRUŽBA BALKAN
D. Z. O. J. V TRSTU.

PODRUŽNICA V LJUBLJANI

SE PRIPOROČA SL. OBČINSTVU ZA PREVOZ BLAGA S KOLODVORA IN NA KOLODVOR, ZA SELITVE IN SPLON VSA PREVOZNA DELA.

ZAČASNI URAD: HOTEL PRI MALIČU.

TOČNA POSTREŽBA!

ZMERNE CENE!

Premerl & Jančar
Ljubljana, Dunajska cesta šte. 20

Opozarjamo na lastno izdelovalnico oljnatih barv, lakov, firnežev in steklarskega kleja.

Na debelo! Na drobno!
Velika zaloga kemičnih in rudninskih barv. Barve za umetnike. Vse potrebščine za slikarje in pleskarje. Barve za šolarje. Velika zaloga čopičev za zidarje. Strojno olje za vse vrste strojev. Olje proti prahu. Karbolinej, mavec itd. itd.
Skladišče: Dunajska cesta šte. 5.
Prodajalna: Dunajska cesta št. 20 nasproti Figovca.
Za obilna naročila se priporoča.

Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

Narodna kavarna : Ljubljana, :
Gosposka ulica.
FRAN KRAPEŠ

Svoji k svojim!!!
Pozor! Dobro idoče stenske in žepne ure, kakor tudi trpežne veržice, prstane in uhane priporoča
Milko Krapeš, trgovec in urar, Ljubljana
Jurčičev trg št. 3.

Poštne hranilnice št. 49.086. : Telefon šte. 135.
Giro račun Avstro-ogrške banke. : Število združnih članov čez 600.
Stanje hranil. vlog sklepom 1909 : Varnostni zakladi sklepom 1909
K 3.700.000. : K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg šte. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po 4³/₄% od dne vložbe do dne vzdige brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg 11.

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih šolskih in pisarniških potrebščin kakor tudi raznovrstnega blaga. Velika izber molitvenikov in zbornikov za razglednice in fotografije. — Na drobno in debelo. Vedno najnovejše razglednice v veliki izberi. — Največja zaloga nagrobnihih vencev. — Cene nizke. — Postrežba točna. — Blago solidno.

TVRDKA
GRIČAR & MEJAČ
LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 9,

PRIPOROČA

SWOJO BOGATO ZALOGO IZGOTOVLJENIH OBLEK ZA GOSPODE IN DEČKE TER MIČNE NOVOSTI V KONFEKCIJI ZA DAME IN DEKLICE.

CENIKI ZASTONJ IN FRANKO.

Kupujte vžigalice

v prid
družbi sv. C. in M.

Agro-Merkur

osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Janez Trdinova ulica št. 8 (skladišče tudi v Trstu).

Agro-Merkur dobavlja svojim članom vse potrebščine za gospodarstvo ali za obrt, kakor poljedelske in druge stroje, umetna gnojila (superfosfate, tomaževo žlindro, solitar, kalijevo sol itd.), modro galico, žveplo, krmila, poljske pridelke, vse vrste semen, kolonijalno, špecerijsko blago itd.

Agro-Merkur prodaja pridelke in izdelke svojih članov.

Agro-Merkur se posebno priporoča za nakup bizeljskih in dolenskih, istrskih, dalmatinskih in goriških jamčeno pristnih in izvrstnih vin. Cene jako nizke.

Agro-Merkur ima jako obširne in ugodne zveze; zategadelj lahko vsakomur jako dobro in hitro postreže.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27.

Najmoderneje urejene sobe. Velik, lep senčnat vrt. — Vsako sredo koncert Slov. Filharmonije. Začetek ob 8. uri.

Pozor kolesarji!

Izposojevanje koles.

Velika zaloga „Puch“ koles in drugih specialnih znamk priporoča

ANA GOREC

Ljubljana

Dunajska cesta št. 16.

Zaloga vseh posameznih delov.

JULIJA ŠTOR

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, za lawn-tennis in pristnih GOISSERSKIH GORSKIH ČEVLJEV.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro naj jo zahteva z z znamko

„UNION“ ker so te ure najtrpežnejše in natančne.

Zalogo ima

FR. ČUDEN urar in trgovec v LJUBLJANI

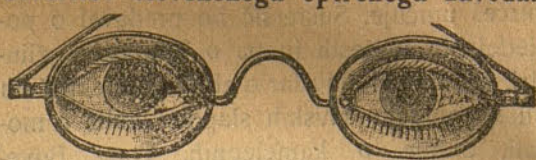
delničar in zastopnik švicarskih tovarov „UNION“ v Bielu in Genovi.

Cenovnik zastoj in franko.

Dvorišče Schneider & Verovšek.

Otvoritev slovenskega optičnega zavoda.

Usojam se slavnemu občinstvu vlyudno naznaniti, da sem otvoril v Selenburgovi ulici št. 1.

optični zavod

kjer bom imel v izberi razna očala, ščipalce, daljnogledje in sploh vse predmete te stroke. — Kot edinemu izprašanemu slovenskemu optiku v Ljubljani mi bode mogoče ustrezati občinstvu z vsemi potrebnimi očali po zdravniških predpisih.

Priporočam se najtopleje za mnogobrojna naročila z vsem spoštovanjem

Dragotin Jurman, izprašan optik.

Slaščičarna **RUDOLF BISCHOF**

Ljubljana, Židovska ulica št. 8.

Priporoča se slavnemu občinstvu za raznortera naročila slaščičarniške stroke. Cene nizke. Slaščice najfinjše.

Br. Hlavka

Prešernova ulica št. 5.

Atelje za ortopedične aparate in bandaže.

Galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških, medicinskih inštrumentov in vseh potrebščin za bolnike.

Karol Polajnar

„Kavarna Prešeren“

Ljubljana, Marijin trg.

Priporočljivi preparati!

c. in kr. dvornega založnika in papeževega dvornega založnika

lekarnarja

G. PICCOLI

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Malinov sirup izvrsten naraven izdelek v kilogramskih steklenicah po K 1.50, v sodih po K 1.— 1 kg.

Želodčna tinktura krepi želodec, pospešuje prebavljanje in odprta telesa. Steklenica 20 vin.

Železnato vino krepi slabotne, malokrvne in nervozne osebe. Polliter. Steklenica K 2.—.

Antirheumon preizkušeno zdravilo za revmatične bolezni. Stekl. 50 v.

Salmijakove pastile lajšajo hripavost in kašelj, mehčajo sliz. Škatlica 20 vin. 11 škatlic K 2.—.

Naročila se izvršujejo točno.

Jos. Bardorfer

Ljubljana, Resljeva cesta št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo delavnico in trgovino za ure. Sprejema tudi popravila stolpnih ur.

Del. glavnica 3.000.000 K

Rezervni fond 400.000 K

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 2.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{10}{20}$ ter kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Podružnice: v Spljetu, v Celovcu, v Trstu in Sarajevu.

Delniška družba

združenih pivovaren Žalec in Laški trg

v Ljubljani priporoča svoja svetla in črna piva.

Ravnateljstvo v Laškem trgu.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani — Prešernova ulica št. 3

največji, najvarnejši slovenski denarni zavod.

Obstojećih vlog nad 38 mil. kron.

Denarni promet do 31. dec. 1909 nad 518 mil. kron.

Rezervni zaklad nad 1 mil. kron.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Izguba vloženega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo po

$4\frac{1}{2}$

brez odbitka; nevdignjene obresti se pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Posoja na zemljišča po 5% obresti in proti amortizaciji po najmanj 1/4% na leto. Daje posojila na menice in vrednostne papirje. — Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov pa kreditno društvo.